

Informe de retorn de la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un projecte de decret pel qual s'aprova el control del compliment pels ens locals de les obligacions de tramesa regular de documentació economicofinancera.

1. Anàlisi quantitativa de la consulta: període de temps en consulta, nombre d'aportacions rebudes, col·lectius que hi han participat.

Nom: Consulta pública sobre el projecte de decret pel qual s'aprova el control del compliment pels ens locals de les obligacions de tramesa regular de documentació economicofinancera.

Fitxa al portal de participació ciutadana de la Generalitat de Catalunya:

<https://participa.gencat.cat/processes/Decret-Doc-Ens-Locals>

Departament: Departament de la Presidència i Departament d'Economia i Hisenda

Data d'inici: 24 de febrer de 2022

Data de finalització de la fase de participació: 24 de març de 2022

Data de finalització de la fase de retorn: 25 d'abril de 2022

Objectiu del projecte de Decret:

La finalitat del decret és regular la situació de cada ens local en relació amb totes les seves obligacions de subministrament de la informació economicofinancera mitjançant l'Inventari de control del compliment, els procediments per mantenir actualitzada la informació que ha de contenir aquest Inventari i els procediments per a la suspensió del lliurament de subvencions i transferències en cas d'incompliment.

Els objectius concrets d'aquesta iniciativa són:

- Assolir el màxim compliment de tramesa de la documentació economicofinancera obligatòria per part dels ens locals.
- Afavorir una major transparència en matèria de control economicofinancer.
- Incrementar la seguretat jurídica en l'aplicació de les sancions per incompliment relatives a la documentació economicofinancera.
- Incrementar l'eficàcia i eficiència en l'actuació de totes les administracions públiques implicades en el control economicofinancer.

Foment de la participació:

S'ha promogut la participació en la consulta a tota la ciutadania mitjançant la seva publicació al portal participa.gencat i s'ha adreçat aquesta directament a diverses entitats del món local, a organitzacions d'àmbit local i als òrgans de la pròpia Generalitat a qui la proposta podia interessar. Amb l'objectiu d'ampliar-ne la difusió també es va publicar la consulta a la pàgina web de [Municat](https://www.municat.cat).

Es va informar mitjançant correu electrònic a les següents entitats i organismes:

Associació Catalana de Municipis i Comarques
Federació de Municipis de Catalunya
Associació de Micropobles de Catalunya
Col·legi de Secretaris, Interventors i Tresorers d'Administració Local de Barcelona
Col·legi de Secretaris, Interventors i Tresorers d'Administració Local de Girona
Col·legi de Secretaris, Interventors i Tresorers d'Administració Local de Lleida
Col·legi de Secretaris, Interventors i Tresorers d'Administració Local de Tarragona
Diputació de Barcelona
Diputació de Girona
Diputació de Lleida
Diputació de Tarragona
Sindicatura de Comptes de Catalunya
Departament d'Economia i Hisenda
Departament de la Vicepresidència i de Polítiques Digitals i Territori
Departament de Drets Socials
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural
Departament d'Acció Exterior i Govern Obert
Departament d'Educació
Departament d'Empresa i Treball
Departament d'Igualtat i Feminismes
Departament d'Interior
Departament de Cultura
Departament de Justícia
Departament de Recerca i Universitats
Departament de Salut

Resposta al portal participa.gencat:

La consulta ha estat oberta a tothom i especialment hi havia interès a conèixer els aspectes del procediment que podien incrementar la seguretat jurídica en l'aplicació de les mesures coercitives als ens locals afectats per l'incompliment en la remissió de la documentació economicofinancera.

S'han rebut aportacions del Col·legi de Secretaris, Interventors i Tresorers d'Administració Local (CSITAL) de Lleida, que consta inscrit al Registre de Grups d'Interès de Catalunya amb el número d'identificador 1.861, i del Servei d'Assistència a Municipis (SAM) de la Diputació de Tarragona, en les quals s'han donat resposta a les preguntes formulades a la fase de participació. Aquestes aportacions es detallen íntegres a l'annex.

2. Resum de les propostes aportades i valoració

S'han revisat i valorat totes les aportacions conjuntament per part de les unitats promotores dels Departaments de la Presidència i d'Economia i Hisenda i tot seguit es resumeix la valoració de les propostes fetes en relació amb cada una de les preguntes plantejades:

Resum de les aportacions relacionades amb la pregunta:

Consideredu que cal acotar els períodes de referència de la documentació obligatòria en l'aplicació de les mesures coercitives? Creieu que un període de 5 anualitats seria suficient per aplicar el control del compliment sense afectar a l'objectiu de transparència?

Tant el CSITAL de Lleida com el SAM de la Diputació de Tarragona, no estan d'acord amb la proposta, no prevista a la normativa vigent, ja que suposaria premiar alguns ens incomplidors i perquè no suposaria un increment efectiu de les trameses.

Valoració

L'obligació dels ens locals de trametre la documentació cada exercici és inqüestionable ja que queda determinada per l'article 145 bis del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat per Decret legislatiu 2/2003, i és responsabilitat de l'ens local donar-hi compliment d'acord amb els principis de transparència i col·laboració interadministrativa.

Aquesta obligació no s'extingeix ni té data de caducitat i per tant cada organisme receptor de la documentació manté oberts indefinidament el canals de tramesa a l'espera de rebre la documentació.

L'objecte del Decret és, entre altres, desenvolupar què es considera un compliment adequat de les obligacions de tramesa dels ens locals per a l'aplicació efectiva de les mesures coercitives de suspensió del lliurament de subvencions i transferències.

Les unitats promotores consideren que és necessari acotar el període de referència de la documentació economicofinancera tramesa pels ens locals a l'hora d'aplicar les mesures de suspensió, tant per raons de simplificació administrativa com per facilitar el compliment a petits municipis i altres entitats, com les mancomunitats i alguns consorcis que tenen la voluntat de donar compliment i es troben amb dificultats per recollir i trametre informació molt endarrerida.

En aquest sentit, un ens local que ha tramès la documentació economicofinancera durant els darrers 5 anys consecutius ha mostrat la voluntat de compliment suficient i és garantia del seu compliment futur per assolir el mandat de compliment adequat, tal com indica l'article 145 bis apartat 1 del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

Cal aclarir que la Llei municipal i de règim local de Catalunya no preveu l'aplicació de cap període transitori.

Resum de les aportacions relacionades amb la pregunta:

Consideredu suficient el termini de 3 mesos, a comptar des de la finalització del termini de tramesa que determina la normativa sectorial, a partir del qual s'han d'aplicar les mesures coercitives?

Tant el CSITAL de Lleida com el SAM de la Diputació de Tarragona consideren suficient el termini de 3 mesos a partir del qual aplicar la suspensió dels pagaments, però qüestionen el

termini legal establert per a trametre la liquidació del pressupost per insuficient, ja que alguns ens tenen dificultats per complir aquesta obligació.

Valoració:

Els articles 191 i següents del Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals determinen els terminis de tancament i liquidació del pressupost i estableixen que la còpia de la liquidació s'ha de trametre a les Administracions que s'hi indiquen abans del 31 de març de l'exercici següent al de tancament. Per tant, no correspon a l'abast d'aquest Decret modificar aquests terminis.

La proposta de les unitats promotores preveu que l'incompliment de tramesa per part de l'ens local donarà lloc a la suspensió dels pagaments a partir dels 3 mesos posteriors a la data límit de tramesa que en el cas de la liquidació del pressupost s'hauria d'aplicar a partir de l'1 de juliol. En el termini dels 3 mesos posteriors a la finalització del període legal per a la presentació de la documentació economicofinancera per a qualsevol dels procediments regulats en el projecte de decret de retiment de documentació, la unitat receptora iniciarà els procediments de reclamació pertinents a fi que si persisteix l'incompliment transcorreguts aquests 3 mesos i convenientment informat prèviament l'ens local es procedirà a l'activació de les mesures de suspensió. En cap cas, s'ha d'interpretar aquest termini de 3 mesos com una ampliació tàcita del termini legal per a la presentació de la documentació economicofinancera a l'Administració que correspongui.

Resum de les aportacions relacionades amb la pregunta:

Considerem que hi ha aspectes concrets del procediment que podrien incrementar la seguretat jurídica i que haurien de ser valorats per l'Administració de la Generalitat? Quins?

El CSITAL de Lleida proposa incloure en el procediment la responsabilitat dels ens supramunicipals amb funcions d'assistència i l'audiència als responsables de la funció interventora.

El SAM de la Diputació de Tarragona proposa tenir en compte els problemes de personal dels ens locals més petits, la tramesa única de la mateixa informació a diferents administracions i la publicació automàtica als Portals de Transparència, unificar normativa i reduir la retenció del pagament del Fons de Cooperació Local de Catalunya (FCLC) un 50% i la compensació del 50% restant en cas de pèrdua del dret.

Valoració

La responsabilitat de fer la tramesa de la documentació economicofinancera correspon a l'ens local. Per tant, en casos de manca de personal, és aquest qui ha de vetllar pel compliment mitjançant la sol·licitud d'assistència a l'ens supramunicipal amb termini suficient. Sens dubte, és imprescindible que l'ens supramunicipal corresponent exerceixi les seves obligacions d'assistència i de cobertura dels serveis de secretaria, intervenció, tresoreria i recaptació amb totes les garanties i la suficient celeritat que permeti assolir el compliment de la normativa per l'ens assistit. Cal tenir en compte, però, que en el marc del procediment de control de tramesa de la documentació economicofinancera, en cap cas

correspon a aquest Decret la regulació de la responsabilitat individual dels funcionaris habilitats o la responsabilitat de l'incompliment de l'ens supramunicipal en les seves funcions d'assistència i cooperació ni la imposició d'altres mesures coercitives diferents a la suspensió del pagament de subvencions a les quals té dret l'ens local.

D'altra banda, es reconeix la problemàtica existent entorn a la tramesa per part dels ens locals de la mateixa documentació economicofinancera a les diferents administracions i l'anàlisi d'una solució adient es valorarà però no forma part de l'abast d'aquest Decret per la seva complexitat i possible impacte pressupostari. Cal dir també que la majoria de dades trameses pels ens locals ja es publiquen als portals de Transparència de la Generalitat de forma automàtica.

La finalitat de les modificacions introduïdes per la Llei 2/2021, del 29 de desembre, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic va ser, principalment, la de clarificar una regulació dispersada en diferents normes sectorials, incompleta i obsoleta. Per aquest motiu, aquest Decret preveu, entre altres, regular els procediments de suspensió dels lliuraments de subvencions i transferències en cas d'incompliment per dotar de les màximes garanties de seguretat jurídica als afectats.

L'article 98.4 del Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, determina que en el cas que els beneficiaris siguin ens locals o entitats de llur sector públic, és requisit necessari per al pagament de les subvencions amb càrrec als pressupostos de la Generalitat el compliment de llurs obligacions de tramesa de documentació economicofinancera d'acord amb el que estableix la Llei municipal i de règim local. La tresoreria ha de retenir els pagaments fins que el departament competent en matèria d'Administració local en comuniqui el compliment o fins que el pagament prescrigui. Per tant, qualsevol modificació en els percentatges d'aquesta retenció quedaria fora de l'abast d'aquest Decret ja que el seu contingut no pot ser contrari a normes de rang superior. En conseqüència, tampoc és possible considerar la proposta de compensació en el cas de la pèrdua del dret a cobrar el FCLC.

A partir de la publicació d'aquest informe s'inicien les diferents fases previstes per a la publicació d'un Decret.

Document signat electrònicament per:

Montserrat
Fornells i Solé -
DNI 78094297M
(SIG)

Signat digitalment per
Montserrat Fornells i Solé
Data: 2022.04.22 12:29:45
+02'00'

Montserrat Fornells i Solé
Directora General d'Administració Local
Departament de la Presidència

Josep Maria Sánchez
Pascual - DNI
38551990B (SIG)

Signat digitalment per Josep
Maria Sánchez Pascual - DNI
Data: 2022.04.22 11:41:37
+02'00'

Josep M. Sánchez Pascual
Director General de Política Financera,
Assegurances i Tresor
Departament d'Economia i Hisenda

Annex:

Aportacions rebudes

Col·legi de Secretaris, Interventors i Tresorers d'Administració Local de Lleida

El passat 28.2.2022 la Generalitat ens va comunicar l'obertura de la consulta pública prèvia relativa a l'elaboració d'un Projecte de decret pel qual s'aprova el control del compliment pels ens locals de les obligacions de tramesa regular de documentació economicofinancera amb la finalitat de recollir opinions i aportacions pel que fa, principalment, als aspectes que podrien incrementar la transparència i la seguretat jurídica del procediment relacionat amb el control del compliment i la imposició de mesures coercitives als ens incomplidors.

Les preguntes que han formulat per orientar les aportacions s'indiquen a continuació. La Junta ha aprovat les respostes marcades en cursiva per tal de trametre-les a la Generalitat dins de termini, i es transcriuen immediatament després de cada pregunta.

- 1. Considereu que cal acotar els períodes de referència de la documentació obligatòria en l'aplicació de les mesures coercitives? Creieu que un període de 5 anualitats seria suficient per aplicar el control del compliment sense afectar a l'objectiu de transparència?**

No, suposaria premiar els ens locals que no han rendit comptes més enllà dels 5 últims anys, sense que això estigui previst per l'ordenament jurídic.

- 2. Considereu suficient el termini de 3 mesos, a comptar des de la finalització del termini de tramesa que determina la normativa sectorial, a partir del qual s'han d'aplicar les mesures coercitives?**

Aquest termini pot ser adequat en relació amb la tramesa del compte general o de l'estat del deute, en què la data límit de tramesa ja és prou adequada. Tanmateix, sembla del tot insuficient en relació amb la liquidació del pressupost, en què el termini acaba el 31 de març, i els ens locals afectats es poden haver trobat en diferents circumstàncies que no els hagin permès el compliment del termini, com ara baixes de personal interventor (que és a qui correspon la funció comptable, segons l'article 4.2 del Reial decret 128/2018, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris d'Administració local amb habilitació de caràcter nacional), la substitució del qual, en un procediment de sense complicacions, ja sol durar uns 3 mesos, que és el que hom proposa com a termini addicional.

A més a més, la cobertura d'aquest personal, en municipis exempts de l'obligació de crear i mantenir el lloc de secretaria intervenció, correspon a ens supramunicipals (articles 10 i 16 del Reial decret 128/2018), de forma que els ens incomplidors ni tan sols disposarien de la possibilitat legal d'efectuar els processos de cobertura del personal interventor, que és a qui corresponen les funcions.

3. Considereu que hi ha aspectes concrets del procediment que podrien incrementar la seguretat jurídica i que haurien de ser valorats per l'Administració de la Generalitat? Quins?

Sí. Les multes coercitives, com és sabut, són mitjans d'execució forçosa de les obligacions de fer, és a dir, per a fer efectiu el compliment d'una obligació determinada. En aquest cas, el compliment d'una obligació determinada, com ara la tramesa de la liquidació del pressupost, correspon als interventors o als secretaris interventors locals. Ara bé, quan aquests ens no tenen creats i classificats els llocs de treball corresponents, les funcions corresponen als ens supramunicipals, segons la normativa següent:

Article 92.3 del text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat per Decret legislatiu 2/2003: Correspon també a les diputacions provincials garantir l'exercici efectiu dins els municipis de les funcions públiques necessàries a què es refereix l'article 92.3 de la Llei reguladora de les bases del règim local.

Article 30.b del text refós de la Llei d'organització comarcal de Catalunya, aprovat per Decret legislatiu 4/2003: En qualsevol cas, la comarca ha de garantir subsidiàriament l'exercici en les corporacions municipals de les funcions públiques de secretaria i de control i fiscalització reservades als funcionaris amb habilitació de caràcter estatal.

Article 16.1.2n del Reial decret 128/2018: Les diputacions provincials, els cabildos, els consells insulars o els ens supramunicipals han d'incloure, en les seves relacions de llocs de treball, els reservats a funcionaris d'Administració local amb habilitació de caràcter nacional necessaris per garantir el compliment d'aquestes funcions. En tot cas s'ha de garantir en els municipis de menys de 1.000 habitants la prestació dels serveis de secretaria i intervenció i tresoreria i recaptació.

Per tant, sembla que caldria que al procediment hi fossin cridats els ens supramunicipals competents segons la normativa citada anteriorment, per tal que adoptessin les mesures adequades d'assistència previstes per l'ordenament jurídic i, en els casos que no ho fessin, estant-ne obligats, els municipis no haurien de ser considerats com a ens efectivament incomplidors, ni destinataris de les multes coercitives, atès que en determinats casos, com ara els supòsits d'exempcions previstos a l'article 10 del Reial decret 128/2018, no poden adoptar cap mesura per disposar del personal responsable de complir amb les obligacions comptables.

A més a més es podria donar audiència al titular del lloc de treball reservat per poder al·legar en funció de la carrega de treball i la insuficiència de mitjans i si escau, demanar una ampliació de termini.

Servei d'Assistència a Municipis (SAM) de la Diputació de Tarragona

Pregunta 1:

Tenint en compte que els ens locals ja coneixen quines són les trameses i les obligacions de tramesa no té sentit aplicar un període transitori per afavorir als que no compleixen.

Per correu electrònic el SAM amplia la resposta a la 1a pregunta:

El que volem dir nosaltres és que s'han de fer les trameses. Si per suspendre els pagaments agafes 10 o 5 anys enrere creiem, pel que veiem nosaltres en la pràctica, que el nombre d'ajuntaments no variarà. Únicament afectarà a aquells que mai envien res i aquí a Tarragona afectarà a aquells que no trameten la liquidació de 2 anys enrere o el compte general de 2 anys enrere, que és quan perden el dret al cobrament. Els que tenim que no han fet trameses des de fa 10 anys enrere són Mancomunitats que no tenen activitat, Consorcis que no funcionen, i molt d'ells ja estan donats de baixa o en tràmit.

Pregunta 2:

- a) Tramesa endeutament, seguiment de Plans, PEF, Pla de Sanejament, objeccions i Pressupost: 3 mesos.
- b) Liquidació: No, d'acord amb l'experiència que tenim com a servei d'assistència en tancaments comptables, liquidacions, la major part dels tancaments es fan fins al mes de juny. Per tant, a partir del mes de juny que comencin a comptar aquests 3 mesos.
- c) El Compte General: el que s'aplica actualment.

Pregunta 3:

Si, com

- Manca de personal ens locals més petits: només disposen d'un auxiliar administratiu/administratiu i un Secretari/ària Interventor/ora que ha d'assumir tota la gestió municipal.
- Tramesa única a un organisme. Que siguin les administracions superiors qui s'intercanvii la informació i en el mateix format, de manera que les dades siguin reutilitzables i compartides per tothom.
- Publicació automàtica als Portals de Transparència.
- Procediment únic i en una sola norma i procediment específic per l'aplicació de les mesures, amb totes les garanties legals.
- Retenció del FCL per incompliment només del 50% del total a rebre i no del 100% com ara, ja que suposa deixar a l'ens local sense recursos i sense tresoreria.
- En el cas de pèrdua del dret de cobrament, que el 50% que no s'havia retingut sigui compensat amb altres drets pendents de cobrament per part de l'entitat local.